

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

18 ЛІПНЯ 1936 Г.; СУБОТА № 163 (5537)

**КАМАНДЗІРУ І КАМІСАРУ 2-Й СТРАЛКОВОЙ БЕЛАРУСКОЙ ДЫВІЗІІ
КАМБРЫГУ ТАВ. ПАЛУНАВУ
НАЧАЛНІКУ ПАЛІТАДДЕЛА ДЫВІЗІОНАМУ КАМІСАРУ
ТАВ. НЕСЦЯРЭНКА**

ЦК КП(б)Б і СНК БССР вітаюць камандзіраў і палітработнікаў і чырвонаармейцаў 2 стралковай Беларускай Чырвонасцяжнай дывізіі з 18-гадовай гадавінай дывізіі.

Баявая гісторыя вашай дывізіі непарыўна звязана з барацьбой беларускага народа за вызваленне гэтага гніту беларускіх акупантаў. Дзесяткі тысяч рабочых і сялян Беларусі прайшлі школу баявой падрыхтоўкі на роднай мове ў 2-й Беларускай дывізіі.

Таварышы камандзіры, палітработнікі і чырвонаармейцы! Па-стэханаўску авалодайце вайсвай справай, на слаўных трагічных шляхах дывізіі і ўсёй Рабоча-сялянскай Чырвонай Арміі вучыцеся менавіта брвага, быць заўсёды гатовымі пад пераможным сцягам Леніна—Сталіна знішчыць усяляка, хто паспрабуе паягнаць на грашчэ нашай прыгожай квітнеючай радзімы.

Сакратар ЦК КП(б)Б ГІКАЛО,
Старшыня СНК БССР ГАЛАДЗЕД.

**КАМАНДЗІРУ КАМІСАРУ ДРУГОЙ СТРАЛКОВОЙ БЕЛАРУСКОЙ
ДЫВІЗІІ КАМБРЫГУ ПАЛУНАВУ**

Горача вшную байдю, начсклад і палітработнікаў другой стралковай Беларускай Чырвонасцяжнай дывізіі ў Фрунзе з 18-гадовай юбілея.

Працоўныя БССР памятаюць слаўныя палітработнікі ў справе вызвалення БССР ад беларускіх акупантаў і ніколі не забудуць вялікіх заслуг іх байдю і камандзіраў. Слаўнае мінулае дывізіі патрыці.

Старшыня ЦВК БССР
ЧАРВЯКОУ.

**БАЙЦАМ; КАМАНДЗІРАМ І ПАЛІТРАБОТНИКАМ
2-Й ЧЫРВОНАСЦЯЖНАЙ СТРАЛКОВОЙ ДЫВІЗІІ**

Менскі гарадскі камітэт КП(б) Беларусі вшную байдю, камандзіраў і палітработнікаў з 18-й гадавінай дывізіі.

Упаўненны, што выхоўваемыя нашай вялікай комуністычнай партыяй, вы будзеце настойліва і ўпэўнена і авалодваць вшным мастацтвам — мадлава магучынасць слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Пад кіраўніцтвам першага марш-

да Савецкага Саюза жалезнага нар-
кома абароны тав. Варашылава вы і
надалей будзеце стаць на баявым
пасту перадавым атрадам заходняй
граніцы нашай вялікай радзімы.

Няхай жыцьце вялікі і любімы прав-
дзідароў народнаў таварыш Сталін!

Няхай жыцьце жалезна нарком абар-
оны таварыш Варашылаў!

Няхай жыцьце ваш слаўны юбілей і
слаўны байдю Другой Чырвона-
сцяжнай стралковай дывізіі!

Менскі гарадскі камітэт КП(б)Б.

УЗОРНА ЗАВЯРШЫМ ПАДПІСКУ НА ПАЗЫКУ

Бліскучы поспех падпіскі на пазыку другой пачаткі (выпуск чэтыра года) і работа, якая разгар-
нулася па падрыхтоўцы да канвер-
сіі (абмену) дэманструе бесперапын-
ны рост матэрыяльнага і культурна-
га становішча нас працоўных
СССР, і арганізаванасць і бязмеж-
ную адданасць справе будучыства
соцыялізма.

Дружная падпіскай на пазыку со-
ветскі народ выказвае гарачую любоў
да сваёй партыі, да свайго
Урада, да арганізатара і на-
хільца перамог соцыялізма —
вялікага Сталіна.

Устапоўдзена дэкретам урада су-
ма пазыкі ў 4 мільярды рублёў пе-
ракрыта з поспехам, аднак падпіска
працягваецца, бо кожны працоўны
нашай вялікай радзімы лічыць сваім
гонарар прыняць удзел у пазыцы. І
гэта зусім зразумела. Інтэрэсы на-
шай дзяржавы і насельніцтва адзі-
ны, напалзельны.

Працоўныя БССР падпісалі на пазыку
(па становішчы на 16 ліпеня)
на 101 мільён 961 тысяч руб-
лёў. Ужо 300.452 пазыкатрымальні-
кі заложылі спісы на абмен абліч-
чкі раўнейшых пазык.

Імча некалькі дзён назад пра-
цоўныя Менска і іншых гарадоў на-
шай рэспублікі следам за Масквой і
Ленінградом з поспехам завяршылі
падпіску. Па ўсёй рэспубліцы раз-
горнута падпіска на пазыку сярэд-
калгасніцкай і аднасобніцкай.

Буйнейшым гарады і такія раёны
БССР, як Заслаўскі, Чацінскі, Асі-
павіцкі, Старобінскі, Лельскі, Мен-
скі і рад іншых завяршылі падпіску
срэд усіх груп насельніцтва з пе-
рачысленнем. Але гэта не дэ-
кладна падставы таго, каб за пе-
раважнымі раёнамі прыпырвалася дзе-
нявая работа вшчотна.

Суражскі, Ветляўскі, Кармянскі,
Смільвіцкі, Чацэрскі, Лоеўскі і рад
іншых раёнаў маюць надзвычайна
хранячы паклазальнікі па падпісцы
на пазыку. У тым жа Лоеўскім ра-
ёне а таксама ў Крупіцкім, Сянен-
скім і Міраўскім раёнах дагэтуль ні-
чога не робіцца па падрыхтоўцы да
канверсіі. Нельга ж з-за неаварот-

наўны і старшыні арцелі: Міхель-
сон (Гомель), Казжан (Менск),
Хайдека (Віцебск), Позін (Баб-
руйск), Шніп (Барысаў), Красі-
ніцаў (Міраўск).

Тав. Галадзед паставіў перад па-
ботнікамі Металіпромаза рад важ-
нейшых задач у галіне папярэдняга
асартыменту выпускаемых прадметаў
шырокага спажывання, чалавечыя
іспасці, мастацкай адзасці выраб-
ляемых прадметаў і палашчэння ма-
сава-палітычнай работы ў арцелі.

Старшыня Беметаліпромаза тав.
Безмессу расказаў тав. Галадзеду аб
рабоне металарцелі і абмяў, што да
кажна года па сістэме Метал-
промаза будзе выпушчана на
паўтара мільёны рублёў прадукцыі
шырскага спажывання звыш плана.

Расказалі аб сваёй рабоце стэх-

ТЭЛЕГРАМА ТАВ. М. М. ЛІТВІНАВА ТАВАРЫШАМ СТАЛІНУ, МОЛАТАВУ І КАЛІНІНУ

МАТНР, 17 ліпеня. (БЕЛТА). Народны камісар па за-
межных справах СССР тав. М. М. Літвінаў паслаў наступны
аказ на прывітанне таварышоў Сталіна, Молатава і Ка-
лініна:

«Дзякую ЦК партыі, Соўнарком, ЦВК СССР і Вас аса-
біста за добрыя пажаданні, пахвальную ападку маёй дзей-
насці і высокую ўзнагароду. Азіраючыся сёння назад, я
ганаруся, галоўным чынам, тым, што амаль усе мае 40-га-
довая партыйная дзейнасць праходзіла пад непарыўным кі-
раўніцтвам нашых вялікіх правдзіроў і настаўнікаў Леніна
і Сталіна. Калі ў маёй дыпламатычнай рабоце адзначаюцца
некаторыя поспехі, то яны павінны быць прыписаныя ў
першую чаргу дэбраму і майстэрскаму кіраўніцтву віноў-

нім поспеху ў ўсёх галінах соцыялістычнага будучы-
ства — правдзіру Сталіну. Гэта кіраўніцтва з'яўляецца за-
руччай і дзялейшым поспехам.»

А пятер дазвольце рапартаваць, што савецкая дыплама-
тыя пільна сочыць за ўзрастанымі небяспекамі, якія па-
гражаюць міру, і што, выконваючы правдзіцельны ЦК і
Урада, яна будзе рабіць усё, што ад яе залежыць, для пе-
рамагання гэтых небяспек, хоць яна і сустракае, на-жаль,
недастаткова падтрымкі з боку дыпламатыі іншых краін,
заціфленых у мір. Цёмныя сілы вайны і агрэсіі аргаці-
зуюцца і дзейнічаюць, упэўнена ідуць да сваіх асабных
мэтаў, заахочываючы перахвату, бяздзейнасці і запя-

дахавасцю сіл, якія процістаяць ім. Савецкая дыпламатыя
будзе настойна працаваць барацьбу за мір, якая з'яўляецца
функцыяй аховы інтэрэсаў соцыялістычнай радзімы і
ўсёх працоўных, па-за якой у яе іншых заляч няма.

Шкадуючы аб немагчымасці быць сёння сярэд партый-
ных таварышоў і прыянаў, знаходжу ўпэўну ў тым, што
гэты дзень застае мяне за дзейным удзелам у завяршэнні
міжнароднага дакумента, які павінен паслужыць забеспя-
чэнню міру на Чорным моры і агараджэнню ад агрэсіі як
нашага ўласнага чорнаморскага ўзбярэжжа, так і берагоў
прыканай Турцыі і іншых нашых чорнаморскіх суседзяў.

Комуністычнае прывітанне. Літвінаў».

Пахаванне Александра Петровича Карпинскага

ЛЯ ПРАХУ А. П. КАРПІНСКАГА

Раніцою 17 ліпеня апоў акрылі-
ся дзверы Вялікай залы кансерва-
торыі. На вяршыне кветканага агаро-
ку ўстаноўлены невялікі жалобны ка-
тафалк з урнай, прынашай прах
савецкага вучонага. Яго пажыццёва
катафалк вялікі партрэт, з якога
глядзіць такі знаёмы, добры і за-
думлівы твар Александра Петровича,
акужаны спыненнем жыцця квет-
так і жалобным лент.

Таварышы вайсковы караул ля
праху А. П. Карпинскага існуюць
байцы часцей Маскоўскага гарнізо-
на. Побач з імі праз кожныя 5 мі-
нут па жалобную вахту ўстаюць
усе новыя і новыя асобы; тут ста-
яць вучоныя, работнікі навукова-
даследчых інстытутаў, дэлегаты ад
заводаў і фабрык, павяры.

Ускладаюць усё новыя і новыя
вінкі. Прыбываюць на пахаванне де-
легаты Акадэміі Навук Украінскай
ССР ускладаюць свой вінкі. Яго ія-
сць прэзідэнт Акадэміі акад. А. А.
Багамолец, віцэ-прэзідэнт акад. Н. І.
Світаўлюк і акад. Е. О. Патон.
Ускладаюць вінкі ад Маскоўскага
савета, ад народнага артыста ре-
спублікі Б. С. Станіслаўскага, ад
Наркомаветы РСФСР, палітарнай ка-
місіі Акадэміі Навук СССР, старш-
ней якой быў Александр Петрович.
(БЕЛТА).

17 гадзін 30 мінут. У апошнюю
змену ганаровай вахты становіцца
т. Кржыжакоўскі, Булагін, Бауман,
Ушліхт, Гарбуноў, Ферман,
Брышке, Дабрын, Губкін.

Доступ у залу спыняецца. Зранку
міма ўрны з прахам А. П. Карпи-
нскага паспела прайсці звыш 500
тысяч чалавек.

17 гадзін 30 мінут. У апошнюю
змену ганаровай вахты становіцца
т. Кржыжакоўскі, Булагін, Бауман,
Ушліхт, Гарбуноў, Ферман,
Брышке, Дабрын, Губкін.

АПОШНІ ШЛЯХ

Вгледзіцца вінкі. Члены ўрада-
вай камісіі падмаюць жалобны ка-
тафалк. Яны беражліва несуць прах
вялікага вучонага па мрамарнай
лесніцы кансерваторыі.

Тысячы масквічоў запырылі тра-
гаты вуліцы Герцена. Дзесяткі він-
коў акрываюць пахавальную пра-
цэсію, якая накіроўваецца да спен
Брэмля.

У 18 гадзін 25 мінут катафалк
устапоўдзена на высокім паста-
менце. Яго бачыць уся Красная
плошча, дзе сабраліся дэлегаты на-
вуковых і навукальных устаноў, за-
водаў і фабрык сталіцы.

На левае крыло маўзалея падма-
юцца таварышы Сталін, Молатаў,
Калінін, Орджанікідзе, Чубар, Ежоў,
Межаўка, Хрушчоў, Кржыжакоўскі,
Булагін, Брышке, Обручоў, Бауман,
Юфе, Волгін, Багамолец, Гарбуноў,
Ферман, Брышке, Губкін.

Акрываюцца жалобны мідынг.
Слова ад імя Цэнтральнага Камітэ-
та Усесаюзнай комуністычнай пар-
тыі (большэвікоў) і Савета Наро-
днх Камісараў Саюза ССР гаворыць
таварыш В. І. Мясляук.

3 развітанай прамовай ад імя
Акадэміі навуц выступае не віцэ-
прэзідэнт акад. Г. М. Кржыжакоў-
скі.

Слова ад імя геалагічных устаноў
краіны атрымаў бліжэйшы вучоў
Карпинскага акад. В. А. Обручоў.

Жалобны мідынг закончаны. Ар-
кестры выконваюць пахавальны
марш. Правдзір народнаў таварыш
Сталін, кіраўнік савецкага ўрада
тав. Молатаў, члены ўрада і камісіі па
арганізацыі пахавання падма-
юць катафалк і несуць яго да
Крэмлёўскай спіны.

Урна з прахам вялікага вучонага
замуроваецца ў нішы. Грымніць
развітанай гарматы салют. Жалоб-
ная сімфонія змяняецца магучымі
гудкамі пролетарскага гімна, сьпя-
рцаючага жыццё, перамогу соцыя-
лізма, трыумф савецкай навуцы.
(БЕЛТА).

Слова ад імя геалагічных устаноў
краіны атрымаў бліжэйшы вучоў
Карпинскага акад. В. А. Обручоў.

Жалобны мідынг закончаны. Ар-
кестры выконваюць пахавальны
марш. Правдзір народнаў таварыш
Сталін, кіраўнік савецкага ўрада
тав. Молатаў, члены ўрада і камісіі па
арганізацыі пахавання падма-
юць катафалк і несуць яго да
Крэмлёўскай спіны.

Урна з прахам вялікага вучонага
замуроваецца ў нішы. Грымніць
развітанай гарматы салют. Жалоб-
ная сімфонія змяняецца магучымі
гудкамі пролетарскага гімна, сьпя-
рцаючага жыццё, перамогу соцыя-
лізма, трыумф савецкай навуцы.
(БЕЛТА).

Слова ад імя геалагічных устаноў
краіны атрымаў бліжэйшы вучоў
Карпинскага акад. В. А. Обручоў.

Жалобны мідынг закончаны. Ар-
кестры выконваюць пахавальны
марш. Правдзір народнаў таварыш
Сталін, кіраўнік савецкага ўрада
тав. Молатаў, члены ўрада і камісіі па
арганізацыі пахавання падма-
юць катафалк і несуць яго да
Крэмлёўскай спіны.

ТАВАРЫШЫ! У асобе Александра
Петровича Карпинскага працоўныя
нашай краіны страцілі сусветнага
вучонага, асноваложніка вылуча-
ня невячэральных прыродных на-
гадзін нашай краіны, аднаго з буй-
нейшых вучонах СССР, вучонага,
прывітаўшага сябе справе выха-
вання і збрана навуковых сіл,
справе ўмацавання савецкай навуцы,
вучонага — актыўнага ўдзельніка
соцыялістычнага будучыства.

Урад і партыя, уся краіна высока
цэняць велічыню навуковага заслугі
Александра Петровича, 70 год
свайго доўгага і пладотворнага жы-
цця прысвяціўшага справе распра-
цоўкі геалагічнай тэорыі і практы-
чнаму вывучэнню прыродных станаў-
ленняў Савецкага Саюза. Яго ўпэўна
навукавай рабоце, якая не спыняла-
ся да апошніх дзён яго жыцця, на-
шты дасягненні ў справе набуў-
вання геалагічнай тэорыі, якая пры-
яла да велічынных практычных ре-
зультатаў у справе адкрыцця і спа-
раўнення прадукцыйных сіл Саюза
СССР.

Велічыня навуковай справы наву-
вай работы Александра Петровича
Карпинскага закочвалася ў тым,
што свае разнастайныя веды і рас-
працаваныя ім тэарэтычныя палаж-
ненні ён адолеў прымяняць для са-
раўдана навуковага падчыту да
вырашэння практычных задач. Кам-
п'юціфна зрэнне іх у геалагічных
акцыях падвойна вяліка імяна
таму, што імя з'явілася рэзультатам
не выпадкова, а паслядоўнага
прымянення ўзброенага магучай
тэорыі навуковага метаду вывуч-
нення прыродных з'яў. Высукчым
узловам такой работы з'яўляюцца яго
дасягненні ў галіне адкаладаў перы-
скай сістэмы, якія стварылі тэарэ-
тычныя прадпавяданні для акцыі
новых магучых месапараджэнняў
нафта на ўраце — новага крыжы

наша Вякаўчанага Камітэта Саюза
СССР, як грамадскі дзеяч, прымаўшы
ўдзел на ўсім грамадскім жыцці
краіны, Александр Петрович прымаў
удзел у вялікай соцыялістычнай бу-
даўні.

Яго жыццё, яго асоба, спалучы-
шая ў сабе скромнасць, даклад-
насць, крытычныя адносіны да сабе
і другіх, уладзівы вялікаму вучо-
наму, з прамудрынасцю і праста-
вядуна чалавечы і ў той жа час
з годнасцю савецкага вучонага і
гордаццю грамадзяніна Савецкага
Саюза — была, ёсць і будзе сла-
вядуна ўсёмо для работнікаў навуцы,
для ўсёмо маладога пакалення пра-
цоўных СССР.

Александр Петрович Карпинскі вы-
хаваў пакаленне вучонах геолагаў,
выхоўваў работнікаў навуцы ва ўсёх
яе галінах, як кіраўнік Акадэміі
навуц. Яго ўтраца з'яўляецца вя-
лікай утратай не толькі для яго блі-
зкіх, разам з якімі смуткуе аб ім
партыя, урад і народ, але для ўсёх
працоўных нашай вялікай радзімы.

Справа савецкай навуцы, якой
прысяціў усё свай жыццё Алек-
сандр Петрович Карпинскі, справа
планамернага скарыстання навуко-
вых дасягненняў для садейнасці
будучыства новага соцыялістычнага
бяскасавага грамадства знаходзіцца
ў вяршых руках. Мільёны працоў-
ных нашай краіны — работнікі, ся-
ляне, працоўныя інтэлігенцыя, ра-
ботнікі навуцы — паў мударым кіраў-
ніцтвам комуністычнай партыі, са-
ветскага ўрада і правдзіра народнаў
Саюза ССР таварыша Сталіна, раз-
віваючы і скарыстоўваючы дася-
ненні навуцы, усё вышэй палымаю-
чы свой культурна-тэхнічны ўро-
вень, будуць усё далей развіваць і
ўмацоўваць соцыялістычны лад, які
існае новае светлае жыццё ўсёмо
чалавечы.

Не толькі як акадэмік, але як на-
родны абранік — член Цэнтраль-
нага Выкаўчанага Камітэта Саюза
СССР, як грамадскі дзеяч, прымаўшы
ўдзел на ўсім грамадскім жыцці
краіны, Александр Петрович прымаў
удзел у вялікай соцыялістычнай бу-
даўні.

Яго жыццё, яго асоба, спалучы-
шая ў сабе скромнасць, даклад-
насць, крытычныя адносіны да сабе
і другіх, уладзівы вялікаму вучо-
наму, з прамудрынасцю і праста-
вядуна чалавечы і ў той жа час
з годнасцю савецкага вучонага і
гордаццю грамадзяніна Савецкага
Саюза — была, ёсць і будзе сла-
вядуна ўсёмо для работнікаў навуцы,
для ўсёмо маладога пакалення пра-
цоўных СССР.

Александр Петрович Карпинскі вы-
хаваў пакаленне вучонах геолагаў,
выхоўваў работнікаў навуцы ва ўсёх
яе галінах, як кіраўнік Акадэміі
навуц. Яго ўтраца з'яўляецца вя-
лікай утратай не толькі для яго блі-
зкіх, разам з якімі смуткуе аб ім
партыя, урад і народ, але для ўсёх
працоўных нашай вялікай радзімы.

Справа савецкай навуцы, якой
прысяціў усё свай жыццё Алек-
сандр Петрович Карпинскі, справа
планамернага скарыстання навуко-
вых дасягненняў для садейнасці
будучыства новага соцыялістычнага
бяскасавага грамадства знаходзіцца
ў вяршых руках. Мільёны працоў-
ных нашай краіны — работнікі, ся-
ляне, працоўныя інтэлігенцыя, ра-
ботнікі навуцы — паў мударым кіраў-
ніцтвам комуністычнай партыі, са-
ветскага ўрада і правдзіра народнаў
Саюза ССР таварыша Сталіна, раз-
віваючы і скарыстоўваючы дася-
ненні навуцы, усё вышэй палымаю-
чы свой культурна-тэхнічны ўро-
вень, будуць усё далей развіваць і
ўмацоўваць соцыялістычны лад, які
існае новае светлае жыццё ўсёмо
чалавечы.

Не толькі як акадэмік, але як на-
родны абранік — член Цэнтраль-
нага Выкаўчанага Камітэта Саюза
СССР, як грамадскі дзеяч, прымаўшы
ўдзел на ўсім грамадскім жыцці
краіны, Александр Петрович прымаў
удзел у вялікай соцыялістычнай бу-
даўні.

Яго жыццё, яго асоба, спалучы-
шая ў сабе скромнасць, даклад-
насць, крытычныя адносіны да сабе
і другіх, уладзівы вялікаму вучо-
наму, з прамудрынасцю і праста-
вядуна чалавечы і ў той жа час
з годнасцю савецкага вучонага і
гордаццю грамадзяніна Савецкага
Саюза — была, ёсць і будзе сла-
вядуна ўсёмо для работнікаў навуцы,
для ўсёмо маладога пакалення пра-
цоўных СССР.

Александр Петрович Карпинскі вы-
хаваў пакаленне вучонах геолагаў,
выхоўваў работнікаў навуцы ва ўсёх
яе галінах, як кіраўнік Акадэміі
навуц. Яго ўтраца з'яўляецца вя-
лікай утратай не толькі для яго блі-
зкіх, разам з якімі смуткуе аб ім
партыя, урад і народ, але для ўсёх
працоўных нашай вялікай радзімы.

Справа савецкай навуцы, якой
прысяціў усё свай жыццё Алек-
сандр Петрович Карпинскі, справа
планамернага скарыстання навуко-
вых дасягненняў для садейнасці
будучыства новага соцыялістычнага
бяскасавага грамадства знаходзіцца
ў вяршых руках. Мільёны працоў-
ных нашай краіны — работнікі, ся-
ляне, працоўныя інтэлігенцыя, ра-
ботнікі навуцы — паў мударым кіраў-
ніцтвам комуністычнай партыі, са-
ветскага ўрада і правдзіра народнаў
Саюза ССР таварыша Сталіна, раз-
віваючы і скарыстоўваючы дася-
ненні навуцы, усё вышэй палымаю-
чы свой культурна-тэхнічны ўро-
вень, будуць усё далей развіваць і
ўмацоўваць соцыялістычны лад, які
існае новае светлае жыццё ўсёмо
чалавечы.

Не толькі як акадэмік, але як на-
родны абранік — член Цэнтраль-
нага Выкаўчанага Камітэта Саюза
СССР, як грамадскі дзеяч, прымаўшы
ўдзел на ўсім грамадскім жыцці
краіны, Александр Петрович прымаў
удзел у вялікай соцыялістычнай бу-
даўні.

Яго жыццё, яго асоба, спалучы-
шая ў сабе скромнасць, даклад-
насць, крытычныя адносіны да сабе
і другіх, уладзівы вялікаму вучо-
наму, з прамудрынасцю і праста-
вядуна чалавечы і ў той жа час
з годнасцю савецкага вучонага і
гордаццю грамадзяніна Савецкага
Саюза — была, ёсць і будзе сла-
вядуна ўсёмо для работнікаў навуцы,
для ўсёмо маладога пакалення пра-
цоўных СССР.

Александр Петрович Карпинскі вы-
хаваў пакаленне вучонах геолагаў,
выхоўваў работнікаў навуцы ва ўсёх
яе галінах, як кіраўнік Акадэміі
навуц. Яго ўтраца з'яўляецца вя-
лікай утратай не толькі для яго блі-
зкіх, разам з якімі смуткуе аб ім
партыя, урад і народ, але для ўсёх
працоўных нашай вялікай радзімы.

Справа савецкай навуцы, якой
прысяціў усё свай жыццё Алек-
сандр Петрович Карпинскі, справа
планамернага скарыстання навуко-
вых дасягненняў для садейнасці
будучыства новага соцыялістычнага
бяскасавага грамадства знаходзіцца
ў вяршых руках. Мільёны працоў-
ных нашай краіны — работнікі, ся-
ляне, працоўныя інтэлігенцыя, ра-
ботнікі навуцы — паў мударым кіраў-
ніцтвам комуністычнай партыі, са-
ветскага ўрада і правдзіра народнаў
Саюза ССР таварыша Сталіна, раз-
віваючы і скарыстоўваючы дася-
ненні навуцы, усё вышэй палымаю

НЕ МАГУ АТРЫМАЦЬ АБЛІГАЦЫЙ

(Пісьмо ў рэдакцыю)

У 1932 годзе я працаваў у Пераддзяўскай МТС, дзе падпісаўся на пачыну «А заваршчонага» і выплаціў 100 рублёў. Пры ад'ездзе мне не далі аблігацый. Некалкі разоў звараўся ў МТС і прасіў, каб прывялі замацаваныя за мной аблігацыі па месцу маёй перапрацы, але адказу не атрымаў.

Пасля апусьцівання паставы аб хаванні неатрыманых падпісчыкаў аблігацый у ашчэдкасах, я напісаў у пераходнае ашчэдкавае Актыве паведамліні, што ў іх маю аблігацыі па хаванні пачыну; райашчэдкавае прад'явіла МТС праз нар-дзск іск на суму 100 руб.; калі суд выправіць гэта пытанне, тады, — паведамляючы мне з касі, — яны выплаціць на тэту суму аблігацыйнай — небуць пачыні.

Згодна-ж маючыся ў мяне на руках замацаваныя талонаў на маю аблігацую прывядае выйгрыш, аднак райашчэдкавае чамусьці яго не спянае на МТС.

Прашу рэдакцыю дапамагчы мне атрымаць і аблігацый і выйгрыш.

МАКСІМАУ.

НАЗЫВАЮЦА «ДАПАМОГА» МАЦЕРЫ

(Пісьмо маласніцы)

У калгас імя Лівізнава (Клімавіцкі раён) ў ступіла ў 1929 годзе. Увесь час працавала ўдзяна. Мужа майго за добрую работу вылучылі на пасаду бригадзіра палыводчай бригады.

У лютым г. у часе пажараў і захварала. Прахавала да самых ролі. У пачатку чэрвеня ў мяне нарадзіліся дзве дачкі. Пасля хваробы і ролі мя патраба ўзможнае харчаванне. А ў нас няма доўгай каровы.

Я прасіла старшыню, каб ён, улічваючы маё становішча, узяў ад нас пельну цёплу, а даў нам доўгую карову аднолькавай вагі і якасці, але старшыня ў гэтым мне адмовіў. Таксама ён адмовіўся навіліччы выдчу малака з калгаса. Я на пацера казней атрымліваю толькі поллітра малака.

Г. ЛАДОШКІНА.

БЕЗ ДОГЛЯДУ

(Пісьмо сіроты)

Нам маці перамерла ў 1935 годзе, бацька — ў 1932. Мы, чыявера дзяцей, засталіся сіротамі. Зараз мне 15 год, Веры — 12, Валодзі — 10 і Дуні — 6. Жывем мы ў староў хаце, столь абвалілася, сценны гнілыя. Уліччу пачыналі на суседзях.

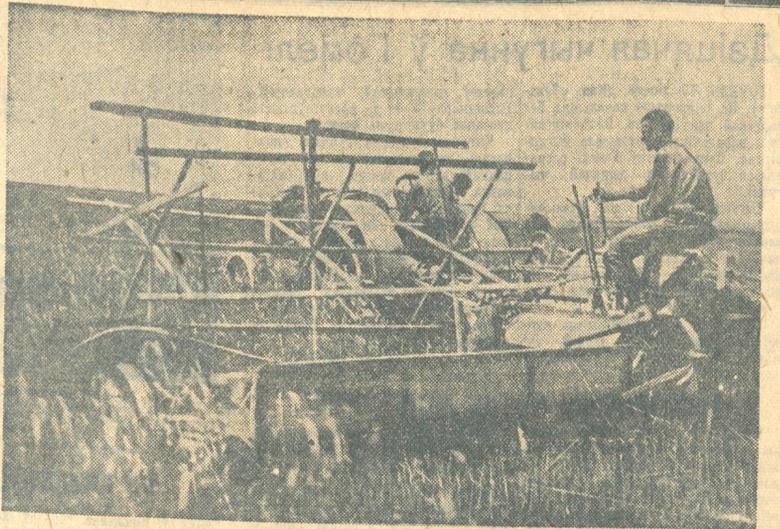
Дапамогі амаль нікай не маем. За увесь час Касцюкаўскай сельсаве (Крычаўскага раёна) вылучалі на нас 50 рублёў, а старшыня калгаса «Красата» даў 30 пуцоў бульбы.

Мы хадаці ў Крычаўскі райваканком і райбана. Там нам адказалі, што ў дзіцячым доме няма месца, абяцалі дапамагчы. Але аблігацый тае і засталіся абліганымі. Хутка наступіць халодкі, і мы не ведаем, што будзем рабіць: вопраткі ў нас няма, хачы таксама кавацава.

Прасім рэдакцыю дапамагчы нам.

Міхась ВАЛУРА.

Ад РЭДАКЦЫІ: Зварачэнне ўважліва прымаем, але недастаткова-насць таіх адносін да забеспячэння сірот. Патрабуем, каб рэдакцыя прапаруе надзіраць за існаваннем гэтай справы і прыцягнула да адказнасці аінва-вчых, якія адзюкуюць над безабароннымі дзямі.

Жыццё ў калгасе «Гігант», Ротыцкая раён. (Фота Цесляра (Велдзварышчэроніа).)

ВЫДАТНЫЯ ВЫНІКІ СТАХАНАУСКАЙ РАБОТЫ

На ўсесаюзнай нарадзе пераходна-гоў жыццёлагадоўі я ўзяў на себе абавязальства дабіцца ў 1936 годзе ўдою на адну фуражную карову 4.100 літраў малака, замест плавных 3.600 літраў.

У саўгасе 298 гадоў буйнай рагатай жывёлы, з іх 123 доўжныя кароў. Сярэднясутачны ўдою на адну фуражную карову складаў у маі месяцы 10,8 літраў, на доўжную карову — 13,1 літраў.

З 18 па 28 мая мы правялі стаханаўскі дэкаднік на ферме. У часе дэкадніка рока ўзялася прадукцыйнасць жывёлы. Сярэдня-сутачны ўдою на адну фуражную карову ўзяўся да 12,5 літраў. Калі ў маі месяцы штотдзённая прывага аднаго цяляці складала 0,812 грамаў, то ў чэрвені мя мелі ўжо 0,973 грама.

Выдатныя пасажальніцы працы да-лі за гэты час нашы лепшыя стаханаўцы. Орэванаска тав. Башні-рава за стаханаўскую доўгу дабілася павылічэння ўдою ад групы кароў, якую яна абсцудоўвае, ад 16,2 літраў на карову да 18,6 літраў, стаханаўка Мятлова Софія да стаханаўскай дэкадні на сваёй групе кароў — 15,6 літраў сярэдня-сутачнага ўдою на фуражную карову, а ў стаханаўскую дэкадні — 18,4 літраў, стаханаўка Івашына, ад-вадзі — 13,0 літраў да 15,8 літраў.

Агульны сутачны ўдою ад усіх кароў да стаханаўскай дэкадні скла-ваў 1.200 літраў, у час дэкадні 1.600 літраў.

Гэты ўдою мы замацавалі і пасля стаханаўскай дэкадні і трымаем яго ўвесь час на гэтых фураўці. Дабі-ліся мы гэтага шляхам вывучэння кожнай каровы, шляхам індывіду-альнага падыходу да кожнай каро-вы — і ў сёне рабыўлі кармавання, і ў сёне дзення.

Праца на ферме ў нас арганізава-на так. За кожнай дзяржаў амаца-ваны 10 кароў, якія яна даглядае, корміць і доіць. Нормы — назіпаў 3.600 літраў малака на фуражную карову ў год. Апата — 3 кан. за літр. За кожны літр звыш плана ў сярэднім заробляюць ад 150 да 220 рублёў у месяц. Такія дзяркі, як Балкірава і Мятлова заробляюць па 220 і больш рублёў.

Прадукцыя на доўгу маладзьяка атрымоўваюць таксама ад прывагі маладзьяка. Сутачная норма прыва-гі — 700 грам на цялячка. А такія цялячкіны, як Сяргеевна дабілася сярэднясутачнай прывагі ў 914 грам, Патаненна — ад 914 грам да 1 кілаграма.

Кожная карова мае свой выхыб. У саўгасе працуюць два зоаветыкі, ветэрынары ўрач. Яны вывучаюць кароў, скалоўваю да кожнай у наасобу рабыў. Выпас у наса-ношчыны. Поім кароў 6 разоў на дзень. Вада дастаўляецца на пасыб-чына. Ветурары кожны дзень аглядае кароў да выгону на пасыбчына і на зарове з пасыбчына. Апрача нашы даем каровам зялёную пакаркую (віку, канюшыну) і кашытраваныя кары.

Доім кароў чатыры разы ў дзень, а найбольш прадукцыйныя — 5 разоў. Перад дзённым абавязкова рабыцца масаж вымя. Такая аргані-зацыя доўгаду кароў і забеспячыла нам высокую ўдою.

Зараз рыхтуемца да ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Ада-раці ўжо асканяты. На выстаўку навівай бугаў «Белжыка» вагою ў 900 кілаграмаў і цяль яго даюць: «Муху», «Умлаку», «Фору», «Формузу» і «Мялеліцу», якія даюць ад 4 да 5 тысяч лі-траў малака ў год, сына «Белжыка» па цяльцы «Грубой», які ў паўтары гады ўжо дастаўу 600 кілаграм вагі і 5 яго сьню (а маладзьяка), які даюць да 1900 грам прывагі ў суткі.

Ф. ЗЯНЬКЕВІЧ,
дзяржаў прагаса «Крыніца»,
Ліванскага раёна, узагаро-дзяны орданам Леніна.

З ГОНАРАМ ВЫКАНАЮ СВАЁ АБЯЦАННЕ

У нашым калгасе пачалося ма-савое перабудаванне ільну. З першых дзён перабудавання ясна, што ўражэй гэтага года значна лепшы, чым у мінулым годзе. Калі ў мінулым годзе мы з гектара атрымалі 1,8 цент-нераў ільновака, то зараз рыхту-емца атрымаць каля 10 цент-нераў. Ды і быць іншым не магло, бо дзень у нас даглядаў лепшыя людзі калгаса, ордэнаўца Шкандэя Прамоў, стаханаўкі Фралоў Аў-дэюць і Сабранова Пелага. Трэба сказаць, што ўсе калгаснікі дагля-далі за ільном лепш мінулых гадоў.

Зараз наш гадоўні абавязак за-ключачаецца ў тым, каб абарачы-лісь добра падрыхтаваныя да пер-шапачатковай яго апрацоўкі і здэ-ляваць ільнопрадукцыю высокую якасці.

На ільнопрацэснай машыне я пра-цую ўжо другі год. Маю практыч-ны вопыт у гэтай рабоце. У міну-

лым годзе я вырабаў 5 центнераў ільновака, за што атрымаў вы-лішнюю ўзагароўку — ордэн Лені-на. Присутнычыны на ўсесаюзнай нарадзе пераходна-гоў ільновака, і яшчэ абяцанне партыі, ураду і вя-лікаму Сталіну, што ў гэтым годзе я ішчэ больш павышу прадукцый-насць сваёй працы, арганізуу першапачатковую апрацоўку ільну так, што ільнопра-цэснай машыне Антонова за дзень не падзентераў ільновака, а пачы.

Каб з поспехам выкапаць гэтыя абяцанні, я ўжо даўно склаў план сваёй работы.

Для абслугоўвання ільнопрацэ-снай машыны я наменці 10 чалавек лепшых стаханаўцаў, якія маюць практычны вопыт па апрацоўцы ільну. Я гэтых людзей расстаўлю так, што не будзе лішніх рукаў, працуюць. А дзін чалавек будзе па-

даваць ільнопрацэснаму ў транспарце, другі — аднімаць ільновака ад тра-пцікі, трэці — на вялікі валяка, чысверці — аднімаць адходы, пяты і шосты — сартаваць валяко і т. д.

Гэтымі дзямі правяў інструк-цыйную гутарку ў сваёй бригадзе, каб людзі маёй бригады ішчэ лепш зрабавіць свае абавязкі ў часе ра-боты на машыне. Мінулагагоў мой рэкорд па тропцы ільну не з'яў-ляецца прэзедасам. Маюцца ўвопы да таго, каб дабіцца вышэйшых пака-зальніцаў — вырабаваць на 5, а 6 центнераў ільновака за дзень.

Я ішчэ раз заяраў партыі і ўра-ду, што часовае званне ордэна-носца з гонарам апрацоў на прак-тычнай рабоце па ільновака.

С. І. РАЖНОЎ,
орданосец машыніст-інструк-тар ільнопрацэснай машыны,
Калгас «Чырвоныя Яромкаві-чы», Аршанскага раёна.

ШНОДНЫЯ НАСТРОІ

СНК Саюза ССР у паставе ад 16 студзеня 1936 года паставіў за-дачу на працягу 1936—37 го-да поўнаасю ліквідаваць не-пісьменнасць і малалітвеннасць сярод дарослага насельніцтва на ўрацеце да 50 год.

Аднак, у Менску з выкананнем гэтага рашэння не спянаюцца.

Доўгі час ішлі размовы і толькі пасля паставы Мешгорвета ад 22 красавіка г. г. пачалі праводзіць дасканалы ўлік. Набралася досыць вялікага лічба, і ўсё-ж такі да га-тат часу поўнага ўліку няма.

Фармальна ўлік выдучі і гарана і Ш. саваў. А на справе нішто дасканала не ведае, колькі не-пісьменных у Менску падлягае аб-авязковаму навучанню.

Па ўліку гарана вучобай ахоп-лены каля 38 працэнтаў непісьмен-ных, і ішчэ менш малалітвенных.

Але гарана гэта не турбуе. Ён самасукавоўваецца тым, што пасля адзначэння з першага верасня спя-ва пойдзе лепш.

Так супакоіцца не толькі ў гар-ана.

У групаме хатніх работніц (старшыня тав. Махіліна) наліч-ваецца 125 непісьменных і 336 малалітвенных. Вучобай ахоплены 39 непісьменных і 37 малалітвен-ных.

І гэты ганебны праваў вучобы тав. Махіліна тлумачыць выездам хатніх работніц разам з наймалы-намі на дачы. Ўсё прыблізна і верасню з'ядуча ўсе, там і рас-пачнем работу» — супакоўвае яго.

Над тым, каб стварыць школы на летні час у дачных мясцовас-цях, дзе скаанітравалі большасць іа-вінікаў (Ратамка, Ждановічы) групам не задумваецца.

Па саваў медсанпрацы на пер-шы погляд справа абяцані некаль-кі лопш. З 180 непісьменных зай-маецца 129. Але за гэтымі лічбамі гонца ганебныя з'яўу выдучы на ра-ду буйнейшых адзінак.

У другой саваў большыя з 15 непісьменных займаюцца толькі 4, з 23 малалітвенных займаецца 7. Не лепшае становішча і ў другіх буйных адзінак Менска.

У Ш. саваў спіртгараральна-прамысловай весткі па стану лік-відацыі непісьменнасці і малалі-твеннасці ёсць толькі ка... ка-стрыжні 1935 года.

Так «заіцаўлена» паспяховай в-чобай непісьменных і малалітвен-ных і Бедзяржывадавецтва.

Калі букварамі на беларускай мо-ве больш-менш сцухачы забеспяч-ны, дык для малалітвенных шчг да-лі чытанія Бедзяржывадавецтва ішчэ снэ паспела» выдуч. Выдлі заданні і на гэтым супакоіцца.

Менгарана і прафаранічны не забеспячылі такую арганізацыю ра-боты, каб паспяхова ліквідаваць непісьменнасць і малалітвеннасць сярод дарослага насельніцтва Мен-ска.

М. ДАВЫДАВА.

ПРАВИЛЬНА СКАРЫСТАЦЬ КАДРЫ

Як скарыстоўваюцца людзі пасля скаанчэння сельскагаспадарчых кур-саў — ні раёна, ні МТС, ні самі калгасы не ведаюць. Раённая арга-нізацыя часта не ведаюць аб існа-ванні таго ці ішага курсанта па данай спецыяльнасці.

Беларуская заваўная станцыя ішчэ да першага ліпеня правяла шэсць курсаў. Людзі пасля скаанч-эння гэтых курсаў расхадзілі на мес-цы і скарыстоўваюцца не па спе-цыяльнасці. Многія курсанты спра-вавалі супярэчыць такому скары-станню, але не заўважылі на гэта ў раёне звартаюць увагу.

Курсанта-інструктар ільнопра-цэснай машыны Хачно Маня з Ха-лоўскай МТС піша:

— Я пасля скаанчэння курсаў вярнуўся ў калгас і хачу прыступі-ці да падрыхтоўкі машыны па апра-цоўцы ільну, але мяне пасылаюць на другую работу, не па спецыяль-насці. Я некалькі разоў хадзіла ў МТС, але там на мяне не звартаюць увагі.

Безадказныя адносіны на масках да скарыстання курсантаў выдуч да таго, што калгасы пасылаюць на курсы непісьменных людзей, каб толькі запоўніць месца. Старшыня калгаса імя Кірава, Каменскага сель-савеа, Шклоўскага раёна, тав. Алаўеўэ сажэ:

— Я спачатку паслаў на курсы лепшых калгаснікаў, але мае людзі навад у калгасе не вярталіся, а напроўляюць ў другія раёны і МТС. Маю курсантку накіраваў ў другі калгас, а мяне прасалілі по-нова, а ў мяне для яе няма кватэры.

Штога раённая арганізацыя шу-каючы людзей той, або ішчай спе-цыяльнасці, забываюцца аб тым, што наву месцаў па гэтай-жа спе-цыяльнасці на курсах вучыліся 2—3 чалавекі.

Трэба рагуча паканчыць з такі-мі адносінамі да людзей і іх па-дрыхтоўкі. Неабходна скалоў ўсе ўвопы для таго, каб курсанты маг-лі прадаваць нармальна і па сваёй спецыяльнасці.

МАЙРАУ,
Горкі, Ільностанцыя.

БОЛЬШ ТАВАРАУ ШЫРСПАНІВУ ТРЭСТАЙСКІ ПЛАН / ЗАВОДСКАЯ РЭЧАІСНАСЦЬ

У мінулым годзе дырэктар заво-да імя Варашылава тав. Шоўкаў быў на нарадзе пры Наркамдзяпроме, дзе абгаварвалася пытанне аб павылі-чэнні выпуску прадметаў шырокага спажывання. З нарады тав. Шоўкаў вярнуўся з узятым настроем. Ён даў слова выканашь патрабаванне наркома — выпускаць больш і леп-шай якасці прадметаў шырокага спажывання, максімальна скары-стаць адходы.

Дырэктар стаў сорама за свой цых шырспажыву, які выпускаў толькі 2—3 прадметы. Але за што ўзяцца? Кідацца на ўсё, спрабаваці і драўняныя прадметы рабыць, хоць да драўнянага завоў ніякіх адносін не мае. Проста не ведалі, за што ўх-ціцца.

На 1936 год цых шырспажыву атрымаў ад Белметалтрэста заданне выпусціць ірадукцыі на 140 тысяч рублёў. Зноў паўстала пытанне — што выпускаць?

На заводе распрацавалі тавы асарцімент: замкі двух сярці, ча-пелы, трыкоўкі, кашэргі, хукацы, падышкі, малаткі, завесы і шворны. Трэст не супраціў.

Цых прыступіў да работы. Што-дзённа на склад паступалі тысячы штук хробрых прадметаў. Хутка склад быў забіт. Не было куды складаць. Завад нечакана апы-нуўся ў неспрыяльным становішчы — пакупнікі Беларускага адмовіліся браць прадукцыю, мятэлючы тым, што яна нізкай якасці і асаахта драўяна.

Завад шашоў на лініі наймен-шага супраціўлення і прота адмо-віўся ад гэтага асарціменту. Кі-раўніцтва пачало самасойна шу-каць ановых пакупнікоў для збегу сваіх тавараў і пх пачаў выпус-каць новыя прадметы: завесы для дзвярэй, угоднікі для аюна. На гэтыя прадметы хутка знайшліся пакупнікі. Яны аказаліся буйніч-чымі арганізацыямі. Так, выхад быў знойдзены. Для чаго, кіраўніцтва аб-

раснастайнасці асарціменту, аб ца-таненні яго, калі ёсць магчымасць выканашь план за кошт прадметаў не масавага спажывання, ігаруоч-ныя попыт шырачэйшых мас спа-жытуць.

Цых шырспажыву ператварыўся на заводе ў крыніцу камерцыйнага прыбытку. Тут, напрыклад, быў выканан заказ Лебела на выраб пакоўкі для прышчэпных калёс і і сажэ на 150 тысяч рублёў. Вось мав трэстаўскі план і перавыкан-

Біраўніцтва завода лічыць за-судай тое, што цых шырспажыву «спраўляецца» з другімі аказані. Гэтыя антывыраўняльныя тэндэнцыі «вырабляць тавары, якія канстру-іраў і сортам пастарой (не трэба губляць пагубу на асаваенне новай прадукцыі), якія вагою цяжэй (разлік «у тонах»), размерам па-даўжэй (разлік «у метрах»), і ка-штоўнасцю падарэжэй (разлік «у рублях»), даўно асуданы партыяй.

За першае паўгоддзе цых шыр-спажыву перавыканашь ужо гадавы план, выпусціў прадукцыі на 180 тысяч руб., а трэст спусціў гада-вы план на суму ў 140 тысяч руб. Ці не асла, што Белметалтрэст (дырэктар Левін) даў заводе айна заікананы план выпуску прадметаў шырокага спажывання. Тав. Шоў-каў сам гаворыць, што цых шыр-спажыву можа ў два разы павылі-чыць выпуск прадукцыі, на сёнеш-ні дзень цых скарыстоўвае толькі 25 проц. адыхлоў завода.

Усё бада ў тым, што ні трэст, ні гандлючыя арганізацыі не ца-ваўшкі пытаннем асарціменту. Але ў той-жа час і самому заводе і яго кіраўніку тав. Шоўкаву трэба мо-гна на запамінаць, што нап, сөөскі, спажывец прад'яўляе высокую па-трабаванні да якасці выпускаемых прамысловасных тавараў.

Р. ДОДЗІН,
І. ТУРАЦІН.

НАЧАЛЬНИК НЕ ІСНУЮЧАГА ЦЭХА

Начальнік цых шырспажыву стагнабудаўнічага завода імя Кірава (г. Віцебск) тав. Лукнер беска-пачна тонам і не без гордаці за-даўча:

— Мы ішчэ шырспажыву не толькі выканашь, але і перавы-канашь.

Заву тав. Лукнера падрыхтава-лі і работніц плавнага адзела завода тав. Іван. Ён дакументальна да-казвае, што за першае паў-годдзе завоў па плану навінен быў выпушчці прадукцыі шырспажыву на 40 тысяч рублёў, а фактычна выпушчці на 50.594 рублі, што скла-дае 126 проц.

Куды з меншай ахвотай тав. Іван дае весткі аб асарціменце. Аказваецца, што з заплаанаваных Белметалтрэстам 3-х аб'ектаў пра-дукцыі шырспажыву выпушчачоў толькі 2 аб'екты: ўтулікі і асі да калёс. Больш таго, трэстаўскі план настолькі праўдзешны, што за-вад за паўгода амаль у 2 разы выказаў гадавую праграму на выпуску ўтулак (замест 25.000 штук за год па плану — 48 тысяч штук за 6 месяцаў фактычна). Вос-ці выпушчана замест поўгадарага заданія ў 1.500 штук — 1.693 шт. Што кагчыць 3-га аб'екта — пскогаубаў, то іх трэба было за паўгода выпусціць 5 тысяч штук, фактычна-ж выпушчана — 48 штук.

Некалькі слоў адносна пскога-убаў. Гэты інструмент пачалі вырабляць на заводе з адыхлоў ў студзені месяцы. Апрацу справа пай-шла крыху хутарына. З'явіўся брак. Трэба было прыняць рад арганіза-цыйна-тэхнічных мер для таго, каб добра асвоіць гэты прасэс. Але тут рапскі інакш. Для чаго, моў, гадоў, апрацаваць над згатаваннем нейкіх цых пскогаубаў, калі можа за кошт іх навіліччы выпуск ужо

асвоеных прадметаў, які утулікі і асі, тым больш, што трэст па-трабуе толькі выканашь плана па шырспажыву ў сумарных лічбах. Так выпуск пскогаубаў заплану.

Ці можа завад выпускаць больш прадукцыі шырспажыву з сваіх адыхлоў? Можа. І ва многа разоў. За апошнія 6 месяцаў завад працаў рознымі арганізацыямі 60 тон мета-ла-адыхлоў. Камітэтыныя і асаахта, якія працуюць тут-жа, на заводе; з'яўляюцца, што з гэтых адыхлоў пры маючыся на заводе абста-наўчым, можна вырабляць такія прадметы, як падышкі, малаткі і бабкі для кос, аюныя і дзверныя завесы, скавадары, баўнянкі для гаек і многа ішчых прадметаў. Я як факт многія в пералічаных прад-метаў? (бабкі і малаткі падыш-ковы, скавадары і ішч.) завад вы-пуская ішчэ ў мінулым годзе і прасэс іх вырабу быў досыць добра асвоен. Але пцпер на заводе ўсё гэта німаць «хробязь», яго не вярта з'ямацца.

Неадавоена паглядзеў на пас тав. Лукнер, калі мы задалі яму пытанне аб разгорнутым стаханаў-скага руху ў цых шырспажыву. Тав. Лукнер не можа наваць ні ад-наго прывітаня работчага стаханаўца.

— Стаханаўцы ў нас былі — з'явіў ён, — але як яны зараз выконваюць новыя нормы — мне, на жаль, невядома.

Тав. Лукнер на свой дэс не скарыстаў. Менш работы — менш капаюцца і таму не правяляе іні-цыятыў у справе пашырэння асар-ціменту прадметаў шырокага спа-жывання. А дырэктар завода тав. Сілобегр лічыць за лішняе заняцца дэчам шырспажыву, які фактычна існуе толькі па паперы.

Арн. ЗАРУБЕЖНЫ.

ШКОДНАЯ ПАГАРДЛІВАСЦЬ

Асабага цых шырспажыву на заводе «Ударнік» імя. Тавары шырокага спажывання (ручныя баўняны, замкі) тут вырабляюць у агульным бласпэным цых.

Ік не даўна, але-ж тут «умудры-ліся» нават, не выканашь поўга-дарага плана. За 6 месяцаў выпу-шчана 5.891 баўнянаў (план 6 тыс.). Кабінэваных замкоў — 110 штук (заданне адна тысяча). Амаль што за поўгода запянуці асаваенне гэта-тата новага віду замка.

Прабавалі тут выпускаць і ма-дэльныя дзвярныя замкі, але-ж нічо-го не вышла. Патрэбны саагата ма-дэльныя дэталы (вядомыя ў мілі-метр) і іх выраб завад не змог асвоіць.

Зноў-такі ўзікае пытанне аб іланавіках з Белметалтрэста, якія не ўлічваюць магчымасцей завода. Аб замене-ж гэтага віду прадукцыі ішчай нішто не падуваў.

Не менш агідным з'яўляецца такі факт. На заводе вырабілі 75 тысяч гаек (вельмі холькі тавар), але-ж іх негата выпусціць з вытворчасці. Няма чым рабыць нарэзаць, няма мачыкаў. Гэтыя сямля мачы-каў робіць завод імя Варашылава.

Трэст-жа не дапамоў заводе «Ударнік» у набыцці іх. Гайкі да-сіненныя для дзвярца на заводе, іраваюцца, а спажывец іх чакае з нецярпліваасцю.

Менск. ЗАРЭЦІН.

КАНСТЫТУЦЫЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ДЗЯРЖАВЫ

(ПРАЦІГ)

падтрымка саюзнай дзяржавы, і яны ішчэ наперад сямілітвеннымі крокамі, аб чым негата было-б і марыць пры іх адасобленым існаванні.

І пагарту мы не можам зрачу-мець новай Канстытуцыі без таго, каб не вярнуцца да Канстытуцыі 1924 года да гэтага дакумента, які, таксама як і ішчэрапні, быў створан таваршым Сталіным. Кан-стытуцыя 1924 года задамала трымаць фундамент брацкага су-прапоўніцтва народаў СССР.

Формы гэтага супрапоўніцтва за-стаюцца і ў новай Канстытуцыі ў асноўным тым-ж, як яны былі фармуліраваны ў 1924 г.: наша дзяр-жава прабыла і ўмапоўваецца як саюзнае дзяржава, створаная на аснове добраахвотнага аб'яднання роўнапраўных сөөвскіх сацыялістыч-ных рэспублік. Гэтыя роўнапраў-ныя сөөвскія сацыялістычныя рэспу-блікі выхадзілі ў вядзенне агульнасаюзных вышэйшых органаў дзяржаўнай улады і дзяржаўнага кі-равання, дзяржаўныя справы саю-знага значэння, якія толькі вына-чалы ў артыкуле 14. У астатнім яны захоўваюць свай суверэнітэт. І іх роўнапраўе гарантуецца цяжкім і поўнаасю, гарантуецца ў асабі-ласці артыкулам 17, які ўстаўляў-нае за кожнай саюзнай рэспублікай права свабоднага выхаду з СССР.

Але і ў гэтай галіне дзяржаўнага жыцця адбыліся вялікія змены за мінулыя гады. Асабныя рэспублікі, раённай аўтаномія, умацаваліся гас-падарна і культурна, дны вырастлі

ва ўсіх адносінах, яны ўзніклі і палітычна, і гаспадарча, і культур-на да ўроўню саюзных рэспублік.

Возьмем, напрыклад, Казахстан. Да Вялікай пралетарскай сацыялі-стычнай рэвалюцыі ён уяўляў пу-стыню, на якой перамяшчаліся ваптроўнікі — казакі і ў якой не было ні чыгунак, ні прамысловасці, у якой было толькі 2 проц. пісьме-нага насельніцтва. Гэта была цар-ская калонія, якая базіла на экс-пloatаванні і якую рускія капіта-лісты і памешчыкі не лічылі па-трабным рушыць наперад.

Зараз Казахстан ператварыўся. Яго стая прарозалі Турксіб і рах ішчых чыгунак.

У Казахстане бурна развіваецца прамысловасць, ён становіцца адной з асноўных баз Сөөвскага Саюза па вырабу каларовых металаў. У Казахстане будуюцца гіганцкі Прыбал-тшаскі металургіяльны камбінат, У Чымсене ствараецца другі магутны цэнтр па вытворчасці каларовых ме-талаў. Працую таксама Рэдфарскаі камбінат, Карагандынскі каменала-вучальны басейн становіцца трэцім вугальнай базай Саюза.

Ціпер 60 проц. насельніцтва Ка-захстана навучылася пісьменнасці. Казахстан мае срае вышэйшы на-вучальны ўстанавы, тэхнікумы, рабфакі, свой напцянавы друк і напцянавыя театры.

Возьмем Кіргіскую рэспубліку, ікая становіцца саюзнай рэспублі-кай. Яе яна экспloatавалася, ві-даць з таго, што за 20 год пера-

рэвалюцыяй (з 1897 па 1917 год) насельніцтва Кіргіі вменшылася на 30 проц. Краіна вымірала. Краіна была нешчыльна. У ёй было толь-кі 70 пачатковых школ, у якіх вучыліся толькі дзці кіргіскай клясыкоў і муз.

Ціпер 80 проц. сялянскіх гаспа-даркаў Кіргіі ўступіла ў калгасы. Сацыялістычная дзяржава пабува-ла ў Кіргіі 38 МТС. Пасёўнае пло-шча павялічылася з 325 тысяч гек-тараў у 1926 годзе да 1 мільёна гектараў у 1936 годзе.

60 проц. насельніцтва Кіргіі на-вучылася пісьменнасці. У Кіргіі бы-лі 1.500 пачатковых школ, 147 палюных сярэдніх і 20 сярэдніх. Апрача таго Кіргіа мае 3 ВУЗы, 14 тэхнікумаў, 4 рабфакі і 500 кіргі-заў навучачоў ў ВУЗ'ах Сөөвска-га Саюза.

Возьмем Сөөвскую Сацыялістыч-ную Рэспубліку Грузіі. І Грузія з параквай калоніі ператварылася за час канстытуцыі пралетарыята ў віль-неую прамысловую краіну. Калі да рэвалюцыі прамысловасць Грузіі выпускала прадукцыі на 28,7 міль-яна рублёў, а пры нешчыльнасці на 20 мільянаў рублёў, то прамы-ловасць Сөөвскай Грузіі ў 1935 годзе дада прадукцыі на 473 міль-яна рублёў. У Грузіі развіваецца хуткімі тэмпамі каменалавучальна, марганцава, машынабуаўніча, па-ментава, тэкстыльная прамысло-васць. Магутнасць усіх электрастан-цыяў, якая не перавышала да рэвалю-цыі 8 тысяч кілават, у 1936 го-дае дасягае 162 тысяч кілават. Сель-ская гаспадарка Грузіі ўяўляе квіт-нечны сад, які забяспячае ўвесь Сөөвскі Саюз чаем, мандарынамі і вінамі. Звыш 70 проц. гаспадарак кааспэывавацца.</

